

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hat óra . . . 5 K. — f.
Harom óra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
Nyilttéri közlemények garmond
soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
összeköttetésben levő hird. irodák
arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a
kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Hervadt virágszál.

Iszonyu fegyvercsörtetés, ágyú-
bömbölés és puskaropogás közepette
megbénulnak a társadalom összes élet-
nyilvánulásai. Csak egy gondolat, egy
érzelem szállja meg a lelkeket: végig-
küzdeni és győzelmesen befejezni ezt
a bűnös kézzel reánk erőszakolt gigászi
harcot. Egy világrész lángokban! Tűz-
csóvái átvilágítanak, átsapnak Afriká-
ba, Kelet-ázsiaiba; ott is ölik, gyilkolják
egymást.

Ezen világrendítő harcizaj mel-
lett homályba borul egy másik hábo-
rú, a melyet évek óta folytatunk a bé-
kében, egy kérelhetetlen ellenség ellen,
a mely rákfene módjára alattomosan
ragja a nemzet reményének, a fiatal
koruak életgyökereit. Ez az ellenség a
tuberculosis, a tüdővész, a mely kér-
leheltebb, mint a muszka kozák, ke-
gyetlenebb, mint a szerb komitáció. Nincs
az a véres háború — még a most dü-
högő sem — a melyben annyi ember
elpusztul az ellenség előtt, sebesülés
következtében és a háborúval kapcsol-
atos járványos betegségek folytán
együttvéve, mint amennyit a tüdővész
dönt korai sirba csak egy évben is.

Békés küzdelmünk pedig már is
szép reményekkel, sőt eredményekkel
is biztat. Fölráztuk a közönséget eddigi
tétlenségéből: „Halljátok meg, kegyet-
len ellenség sűrű rendeket kaszál népes-
ségünkben. Védekezünk!” És tanít-
juk, oktatjuk a társadalom azon rétegeit,
amelyek leginkább kívannak téve a
tüdővész támadásainak; ebből kifolyó-
lag lassan átmegy a köztudatba a véde-
kezés módja és ennek eredményeké-
pen már is konstatálható a tuberculó-
zis okozta megbetegedés és halálozás
csökkenése.

Most ránk szakadt ez a rettenetes
háború; mögötte pedig ott settenkedik
a fertőző nyavalyák egész raja. Typhus,
vérhas, kolera, fekete-halál és pestis.
Jellemzően hangzik az imádság: Uram
Istenem, óvj meg bennünket háborútól,
pestistől (ragályos nyavalyától) és drá-
gaságtól.

Megvan mind a három.

De felüti fejét fokozottabb mérték-
ben a tuberculosis is. Nagy része azok-
nak, kik magukban hordják ezen beteg-
ség csiráit, rendes körülmények közt
sikeresen megküzd vele, szervezetük
győztesen kerül ki ebből a küzdelemből.
Másképpen van ez a háborúban; ott
még a legerősebb szervezetek is meg-
sínylik a hadviselés fáradalmait, nélkülö-
zéseit, lelki gyötrelmeit. Számosan,
akik ha itthon maradnak, meg sem be-
tegedtek volna; a háborúból megrop-

panva, tüdővészesen térnek haza; itthon
hagyott családjaik pedig minden segé-
lyezés daczára nélkülözésnek, nyomor-
nak kitéve, a tuberculosis melegágyává
lesznek.

Ha tehát valaha szükség volt sika-
ra szállni ellene, úgy ez mostan hat-
ványozott mértékben áll.

Ámde a társadalom összes erejét
a hadsegélyzés foglalja le: harczbavo-
nult katonáinknak, a nemzet virágának
elviselhetőbbé tenni nehéz munkáját,
amelyet ezer halállal szembenézve tel-
jesít éretünk, itthonmaradottakért,
mindnyájunk szülőanyja, édes hazán-
kért. A hadbavonultaknak meleg ruhát
küldünk, igaz szeretettel kórházakat
rendezünk be a sebesültek részére;
betegápolásra önként jelentkeznek hől-
gyeink; a tuberculosis leküzdésére lé-
tesült tüdőgondozónk is kiegészítő-kór-
házzá alakult át és várja a sebesülteket.
Mindazonáltal ezt a mi küzdelmünket
még sem szakaszjuk egészen félbe; az
igaz, hogy ott szorongunk gondozottja-
inkkal egy szűk előszobában, de azért
lankadatlan munkakedvvel, szerény ke-
retekben folytatjuk most is. Szerény
keretekben, mert: inter arma silent
musae. Fegyvercsörtetés közepette el-
némulnak a béke műzái.

Azért, amihez hozzászoktunk évek
során, hogy halottak napján a szana-
tórium-egyesület nőgyei gyűjtik a te-
metőben a tüdőbetegeknek szánt ado-
mányokat, ezuttal elmarad. Azok a bájos
kéregetők is, akik bejárták városun-
kat, kezükben a sanatórium tarsolyái-
val, otthon maradnak. Szorgos kezeik
érmelegítőt és hősapkát kötnek a had-
bavonultaknak. Halottaink is keveset-
bel kell, hogy beérjék; a nekik kijáró
szeretetadomány nagy része hőiesen
harczoló katonáinké, meg a sebesülteké.
A tüdőbeteget segítő „virágszál” is
félreáll. Jusson az ő része is harczo-
sainknak. A „virágszál”-at elhervasz-
totta a háború.

Dr. Frommer Ignác.

Halottak estéjén.

(J.) . . . Elmulás, fáj a te gondolatod
és ma mégis mélyebben kell téged érez-
nünk; ha eszünkbe jutsz, lelkünk megrez-
zen és most egészen át kell adnunk ma-
gunkat szomorúan bűvös hatalmadnak. Halál,
megfagyaszod ereinkben a vért, sikkunkon
a szót, eltorzítod fizikai valónkat s ma
mégis bátrabban, hosszabban merünk rád
gondolni. Te magad nevelted e bátorságun-
kat és fájdalmasan hozzád szoktunk, hiszen
olyan gyakori látogatója vagy most az em-
beriségnek! . . .

Elmulásról most beszédesebben beszé-
nek a fényben úszó virágos síremlékek és
korhadt keresztű fénytelen, virágtalan, elha-
gyott sírdombok. A temetők hangulata ma
jobban a lelkünkre ül és többet értünk meg
a fagyott rögök tompafeketésségéből, a zuz-
marás fűszálak halk zizegéséből és fonnyadt
lombú fák ágainak kisérteties csörgéséből.
A halál talán megunta a lassu ölést, unal-
massá vált neki talán az, hogy hóféhér pár-
nák selyom hullámai között lehetne hideg
lebeletét viskóba hervadt arcokra, vagy hogy
rongyos liskókból kuszált számfalekvőhely-
ről kellett elvinnie egy-egy agyonkínzottat.
Vagy bővebb aratást kívánt, hogy a gyilkos
golyót, kegyetlen srappelit, kardot, bajonét
választotta eszközü?

Ha most minden bánat fokozottabb
erővel érodik bennünk s minden fájdalom
kétszeresen sujt, mert hiszen a levegő is
bánattól terhes s az idők súlya is csak fájdal-
om, hogyne volna a mai est az eddig
megért halottak estéje között a legszomor-
rub? Mikor annyi élet török most össze,
annyi remény tépődik fozályánnyál Mikor
annyi szív retteg itthon valakiért és annyi
szív hűt ki valahol messze a végtelenbe
nyuló csatasíkon vagy kopár sziklak között;
mikor nem tudjuk, hogy melyik a nagyobb
tenger, az itthonmaradtak könnye-e vagy
az elavozottak vére? És az új halottakért
jobban tudunk ma emlékezni a régi halot-
takra is.

Régi halottak! Őz azok, akiknek sírjá-
hoz ma este kimegyünk, akiknek sírkövere
kiszorít tesszünk; porak felett apró gyer-
tyákat gyújtunk s üdvüért halk imát rebe-
günk. Némán, kegyelettel járunk sírjaik kö-
zött, a temető szomorú pompája jóieső
bágyadságot varázsol ránk s mintha a
csendes halottak árnyai mellénk szegődne-
nek, hogy vezessenek a multba . . . kedves
emlékekhez, . . . és elfelejtjük néhány per-
ce a véres jelent. Itt egy virágos, apró domb,
bánatos szülők első öröme, reménye pihen
alatta. A kicsi tagok már elporladtak, de a
végtelenbe bámuló tiszta szem, mosolygó
arc még mindig él az anya, az apa lelkében,
a gügyögő szót még mindig hallják. Távo-
labb egy özvegy gyújt mécsest férje sírján
s könnyezve sóhajtja el a „nyugodj béké-
ben” t. Egy kettős sír felett kulcsolt kezek-
kel árvák állnak s talán érzik, hogy a lent
hamvadó szülőknél lelke közöttük lebeg s
áldást sug rájuk. A megtört férj szeliden,
szeretettel magyarázza ártatlan, tudatlan kis
gyermekének, hogy ki az, aki mama volt
és most itt alszik a földben. S a gyermek
mitem sejtő tekintettel mereng a sírra, nem
érti, miért zokog az apa, és csak azt tudja,
hogy neki egy nagyon jó, szerető anyyala
van, aki egyszer a földön is járt. Ott egy
csenka márványoszlop emelkedik ki a fel-
homályból. Fiatalon letört életet ábrázol.
Gyermekeleány nyugszik alatta, kit akkor

irigylet meg az élettől a halál, mikor tiszta lelke még semmit sem tudott a lét küzdelmeiről a szűz sejtésekkel csak tavaszban, csak virágok között járt. — Ő a halál nem válogat és nem vár! Elvissz gyermekét, szülőt, hitvest és nem törődik azzal, hogy munkája borsalmat, kint jelent. Elvissz kedvest, akit szerettek; nem törődik azzal, hogy az a fénytelen asem szeretett volna még beszélni, hogy az a fehér arc milyen szép volt, ha hamvas pirba borult, hogy azok az elhidegült ajkak szerettek volna még mosolyogni, hogy az a tiszta szív akart még élni! — És vannak még a temetőben elhagyott, beomlott sírok, melyeken nem ég fény, nem díszlik virág. E sírok lakói nagyon régen elporladtak, s akik gondozóik voltak, már azok is rég halottak.

És ez elhagyott sírokról eszünkbe jutnak az új halottak, a hős halottak. Hát ezek hol nyugosznak? Véres harctereken ázott közös sírban most talán még jeltelenül, koszorúzatlanul. Nem gyűjt senki gyertyát sírjuk felett, csak ágyúk villanása fénylik bele a sötétbe halottak estéjén a harctéren. Nem szór virágot senki elföldelt tetemeik fölé, csak vér festi pirosra a hantokat, melyek alatt a hősök pihennek. Nem mond ma fölöttük imát senkiesem, csak puskák ropogása, rohamok dübörgése zavarja siri nyugalmukat. És gyászruhás anyák, keseregő hitvesek, feketefátyalos menyasszonyok nem mennek ma a temetőbe. Otthon, csendes magányban gyűjtanak meg egy kis mécsét, — a virágot akkor adják, mikor tiukat, férjüket, jegyesüket harcba bocsátották, mikor bucsúztak, — és imájukat csendesen szokogva otthon mondják el.

Gyujtsatok csak fényt, imádkozzatok csak szokogva nők, kik vesztettetek kedvest! De egy nemest fog áldani titeket arnyák, áldozatokért; gyermekeitekre hoz szebb, boldogabb, nagyobb jövőt az apák halála, hitvesek; a hazáért s ajkukon a ti nevetekkel haltak meg, menyasszonyok, hős jegyeseitek. Sírjuk most talán jeltelen, koszorúzatlan; de lesz majd jel, fényes, dicsőséges: a győzelem, s a koszorút majd a történelem fogja adni!

A népfelkelők behívása.

A honvédelmi miniszter a hivatalos lapban közzé tette már az 1878-tól 1890-ig terjedő születési évfolyamokba tartozó népfelkelésre kötelezettek összeírásáról, bemutatásáról és behívásáról szóló rendeletet, amelyet a közönség tájékoztatása céljából rövid kivonatban az alábbiakban ismertetünk: A felhívás mindazokra a népfelkelőkre vonatkozik, akik 1878-tól 1890-ik évig születtek és akiket az 1913-ik év végéig fegyverképtelenségű osztrák, valamint azok, akiket annak idején besoroztak, de bevonulásuk alkalmával, vagy tényleges szolgálatuk alatt, vagy a tényleges szolgálat teljesítése után a véderő kármelyik fegyvernemének kötelékéből az 1913-ik év végéig felülvizsgálat útján elbocsátottak. A rendelet kötelességévé teszi a hatóságoknak, hogy a népfelkelésre kötelezettek jelentkezését különböző módon ellenőrizzék.

Felmentést kapnak: a pénzügyőrök, a vasutaknál és azok műhelyeiben alkalmazott népfelkelésre kötelezettek, továbbá a posta- és távirtdánál, a Dunagőzhajózási Társaságnál, a Folyam- és Tengerhajózási Társaságnál, a Dólmémet Dunagőzhajózási Társaságnál, valamint egyes, a hadiforgalomban részt-

vevő és a triestuti tenger szállítási vezetőség által kijelölendő tengerhajózási vállalatoknál forgalmi szolgálatot teljesítő, vagy az azokhoz tartozó gyárakban és műhelyekben tartózkodó alkalmazásban levők, a köszvénybeteg népfelkelő munkásai, a már igénybevért népfelkelő munkásai, azok, akiket eddig is névszerint felmentettek a népfelkelési szolgálat alól és végül a felszentelt és felavatott lelkészek.

A népfelkelési bemutató szemléket november 16-tól december 31-ig tartandó időben tartják meg, amikor is megálapítják, hogy a jelentkezők közül ki alkalmas a tényleges szolgálatra. Az egyes szemlebizottságok működési helyét és napját megfelelő formában annak idején kihirdetik.

A szemlének való megjelenés kötelezettsége alól felmentettek a sorozó, vagy felülvizsgálendő bizottság által törölendőnek osztályozott és ennek alapján a névjegyzékben áthuzott népfelkelők, továbbá azok, akik a sorozás, vagy felülvizsgálás óta egyik lábukat, vagy kezüket elvesztették, mindkét szemükre megvakultak, siketnémák, hülyék, tébolyodottak, örültek, gyengeelméjűek, vagy eskórosak. Nem kell megjelenniük a szemlén azoknak sem, akiket még abban az időben mondottak ki felülvizsgálat útján fegyverképtelenségűek, amikor már a népfelkeléshez tartoztak. Végül felmentettek a megjelölt születési évfolyamokba tartozó orvosok.

Erre a szemlére elő kell vezetni azokat is, akik 1894, 1893 vagy 1892-ben születtek és az 1914 szeptemberében az észak-honvédkiegészítő parancsnokság területén tartott, a többi honvédkiegészítő parancsnokság területén pedig október 1-től október 20-ig tartott népfelkelési bemutató szemlén nem jelentek meg.

Azok a népfelkelésre kötelezettek, akiknek az egyéves önkéntesi kedvezményre egyébként jogos igényük van, kérhetik, hogy a háború tartama alatt viselhessek az önkéntesi karpaszományt. A kérelem felett a szemlebizottság elnöke határoz.

A bemutató szemlére és vissza, vasuton, vagy gőshajón a III. osztályon minden népfelkelésre kötelezett ingyen utazik.

A tényleges szolgálatra való bevonulás idejét hirdetmény útján fogják közzéadni. A bevonuló népfelkelők a kiképzés ideje alatt saját ruházatukat használják, amiért naponként 30 fillér térítési díjat kapnak. Erős és meleg ruházatban kell tehát megjelenniük, azonkívül takarót kell magukkal vinniük. A takarókat becslesési áron megveszi a katonai parancsnokság. A bevonulók kötelesek két napi étellel ellátni magukat.

A külföldön tartózkodó népfelkelésre kötelezettek a tartózkodási helyükhöz legközelebb eső osztrák-magyar képviselői hatóságoknál kötelesek megvizsgáltatni magukat.

A jelentkezés és a bemutató szemlén való megjelenés kötelezettsége kiterjed a galíciai menekültekre is.

Levél a katonacsomagban.

Édes, jó férj uram, pár sornyi írással
Friss, jó egészségben magára találjon,
Szívemből kívánom . . .

Mikor jó királyunk behívóját írta,
A hullámzó kalászkor szökkenett pirba,
Szólt még a pacsirta.

Most a kökények kék máj; kint a kertünk alatt
Sárgult falevéllel teleszórva szalad
A csobogó patak.

A téli gúnyját elküldöm, gondoltam,
— Vettem pár újat is a városi boltban, —
Hasznát veszi ottan.

Szegény magyar hazánk adhat-e, ki tudja? —
Ezer goudóvisszel van beszórva utja;
Nekünk meg még — futja . . .

Miattunk percig se sajnogjon a lelke . . .
Kevéske jószágunk régen elcsépelve;
Örködtem felette.

A kukoricát is szépen mind letörtem,
Igaz, hogy jó szívvel segítettek többen,
Amíg rendbe jöttem.

A megszántott ugar csak a magot várja,
Azzal is végződünk már holnaputánra,
Istené a hála.

Fiunk egészséges, kezét csókoltatja;
A kis Esztike meg mindegyre azt hajtja
Aty-tya, aty-tya, aty-tya . . .

Mi hát csak elvagyunk, de kigyelmed hogy van?
Hogy és miképp szolgál egészségre ottan
A magyar táborban?

Sok, — mondják — az ellen; ha volna százannyi,
Akkor sem vón szabad őket győzni hagyni,
Magyar sem maroknyi!

Ha tehát a kurt hiv újból támadásra,
Én édes jó uram vágja őket, vágja
Halomra, rakásra.

Hisz legjobb kaszás volt, percre se feledje,
Hulljon kardja előtt az ellenség rendje
A hitvány, a renyhe.

Minél többet vársz le győzelmes csatákon
— Mint Argib király régi krónikákon —
Annál előbb látom.

De tán untatja is e sok ákom — bákomp,
Azért leveletem szeretettel zárom,
Istennek ajánlom . . .

Tyű, majd elfelejtem, Riskánknek lett bornya,
Ha maga láthatná, milyen anyja forma
Hej, de jó is volna . . .

Szabó S. Zsigmond.

Elégia az ágyuhoz.*)

Nagyságos lyukas réz, puskák öregapja,
Kénekövel illatos pokoltűznek csapja,
Fordítsd felém, kérlek, — ne szád — de füledet,
Midőn énekelném fényes személyedet.

Mert tudniillik, hogy te nagy ur vagy szörnyen,
Kell, hogy a fejemet hízélgésem törjem.
Mivelhogy afféle poéta én vagyok,
Kiben mély tisztelőt találnak a nyagok.

Termeted oly bájos, olyan tündér fajta!
A két kerék oldalt, — az a két szárny rajta:
Ilyennek rajzolják a cherubimokat:
Ilyen az alakjuk, mint a derekad.

Hangodnak szépsége felülmúlhatatlan!
Abban minden ének és madárdal ott van.
Főszéges éneked úgy lelkesít belől!
(Kivéve: a kiket elől-utól megöl!)

Te vagy a világon most a tón-adó,
Parancsodnak minden — ember szófogadó.
A kit te megvédesz, annak igazsága van,
A kit te elítélsz, az exequálva van.

A te véleményed argumentum, mely dönt,
Rá apellál minden kétes ügy a földön.
S motivumaiban, a miket felhozál,
Az elmarasztalt fél meg is nyugszik aztán.

Nagy ur, kicsiny ember előtted egyenlő,
Szélidebb golyóval te egyike sem lösz?
Rongyot, arany ruhát, szolgát, magas embert
Te nem válogatod, mind egyformán sepredd

S a hova be akarsz menni hatalommal,
Zárt kapu betörik, sáncz omlik halomra.
Előled nem lehet sehova elbujni,
Mint nem a villámló mennykőt félrefujni.

És mit hajdankor prófétái bírtak,
A miről a bölcsek annyi könyvet írtak,
Azt a világnyelvet, mit megért mindenki,
Őh te nagy népszónok, te találtad azt ki.

*.) Ezt a verset a kínai háború idején írta Kakas Márton, az öregebb; de most a 42 centiméteres idején talán sokkal inkább aktuálisabb lett, mint annak idején, ezért érdekesnek tartottuk a reprodukcióját.

Hajdan a „seregek Urának” nevével járultak a harcba, most ezt te vedd fel. Főpatronusának tart minden nátió, Fejedelmeknél vagy ultima ratio.

En megtettem azt, hogy éneklék felőled, Holmi ajándékot nem kívánok tőled, A mivel te fizetsz; én nem kapok azon: Inkább fizesd másnak, én utalványozom.

Űakas Márton.

Egy tanítónő aranyadományja.

„Nincs aranyom, sem ezüstöm” írta a szép levelében. „Egy kincsem volt csak; ezt adom át örömet.” S megvált hosszú, szöke aranyhaja dús fonatától; Legdrágább díszét adva a vasgyűrűért Kedves kartársnóm, nincs rézed a földi javakban; Amde a leked jó és a szived aranyos. Aidozatul küldött koronáért büszke vagyok rád, És kebelre ölel hön szeretett honod is.

Jaross Ferenc.

A „lengyel Páris.”

A háború majd ennek, majd annak a városnak nevét veti forgalomba. Tegnap még Antwerpenről, ma már Przemyslről, holnap másról írnak az újságok és beszélnek az emberek.

Nem kell prófétai előrelátás annak megmondásához, hogy a közérdekűdés legközelebbi tárgya Orosz-Lengyelország fővárosa, Varsó lesz, amely köré mind erősebben sárodik a támadó német seregek gyűrűje.

Varsót nem ok nélkül szokták „lengyel Páris”-nak nevezni, mert több tekintetben emlékeztet a szajnaparti metropolisra. Ragyogó kávéházakkal és pompás kirakatokkal ekes, tágas és egyenes fűtőcái, melyeken éjjel-nappal a legutóbbi párisi divat szerint öltözött, mosolygó arcú urak és hölgyek zsongó-bongó, csevegő ársdata hullámszik, a folyton szemünkbe ötlő szebbnél-szebb fogatok és gépkocsik; a lépten-nyomon hallható francia beszéd önkeintelen eszünkbe juttatja a franciák fővárosát.

Színházában teljesen otthonos a francia művés. Képzőművészeti emlékei nagyrészt francia hatásra vallanak. A régi lengyel királyi lakok és kertek ugyancsak a párisi és versaillesi minták másai.

Nem hiába van Varsó a nyugateurópai és a keleti, orosz kultúra határvonalán: egész külsejével felülül ellentéteket mutat.

Történeti, vallási, közigazdasági és művelődésbeli vonatkozásai határozottan a nyugathoz kapcsolják, míg közigazgatási, katonai és rendőri intézményei, messze kicsillogó aranyos kupolás új görögkeleti templomai az orosz hatalomra figyelmeztetnek. Büszke tekintetű és lépésű elegáns lengyel urak, nyulánk, könnyedjárású és szép arcú lengyel nők mellett nyomorúságos külsejű orosz muzsokok, hosszúszakalú porköpnyes pópák, katános-pájeszes zsidók, marcóna külsejű cserkeszek, félrevágott süvegű éneklő kosákcsoportok sat. sat. folyton változó hatással vannak a szemlélőre. Fényes palotájú pompás, széles utak mellett földbőstapadt viskóju szűk, piszkos térj-megutcák, két-három stílus vegyületek mutatató templomok mind az ellentétek városának bizonyítják Varsót.

A magyar utazó egy-kettőre otthonosan érzi magát benne, mert Budapesthez hasonló élénk, zajos város jó vendéglőkkel (s ezekben jó és hamisított magyar borokkal) és mozgalmas éjjeli élettel. Nagyságra és lakosságra hasonlít a mi fővárosunkhoz. Van egy utcája, illetőleg útja, az Aleja Ujas-

dovaks, amely gyönyörű palotáival, villáival és remek fasoraival az Andrássy-utra emlékeztet.

Varsó főtereit elég szép szobrok díszítik, amilyenek Micakievicz költőnek, Copernicus csillagásznak, Zeigmond királynak s a nekünk nem éppen kellemes hangzású Paskievics generálisnak szobrai.

Több régi szép katolikus temploma van. Művészeti szempontból első helyen áll a hajdani koronázó Sz. János templom, mely a 13. században épült tiszta csucsives stílusban. Kár, hogy eldugott helyen van, s rük utcába szorítva. Sajátságos a Szent-kereszt templom, melyben három stílus egyesül eléggé harmonikusan. Érdekes a zsidó negyedben lévő Szent Jakab templom is, amely renaissance-stílusú, de szép csucsives melléképülettel. Az orosz templomok közül legszebb az újban épült un. Alexander-Nevisky-katedrális, amely külsőleg is impozáns, belül pedig csupa csillogás-ragyogás. Az ajtajánál mindig fegyveres katona áll, hogy a gyanus alakokat távolítsa tőle.

A számos szép középület között természetesen legérdekesebb az egykori lengyel királyi palota, mely a közönség előtt csakély belépő díjért a nap bizonyos szakában nyitva áll. A külseje ódon, egyszerű; de belül elég királyi; ha nem is nagyon fényes. Az oroszok mindent eltávolítottak belőle, ami a lengyelekben nemzeti illúziókat ébreszthetne; s a termék falait teleaggatták az orosz cárok, cárnék, cárevicsook, kormányzók és tábornokok arcképeivel. A butorszatot és tapétát azonban meghagyták. A termekben legértékesebb butordarabok azok a ma is pontosan járó művészinel-művészibb órák, melyek XIV. Lajos francia király adományai. A palota erkélyéről megragadó kilátás nyílik a várra, a Visztula folyóra s Varsónak ezen túl lévő külvárosára: Prágára.

Mindazon szépségek közül, melyeket egy világváros nyújthat látogatóinak, legszebbek Varsóban a parkok, különösen két hatalmas park: bent a város közepén az ún. Városi park és kint az Aleja Ujadoszvska végén a lengyel királyok nyaraló kertje s a Lacienski-park. Az előbbi is pompás üdülőhely évszázados fáival, virágcsoportjaival és régi allegorikus szobraival; de az utóbbi itéletem szerint szépségre ritkítja párját egész kontinensen. Nem hiszem, hogy tulolnék, ha azt állítom, hogy ezért magáért érdemes Varsóba utazni.

A Lacienski-park erdős dombok közt egy megragadóan bájos völgyben húzódik s a legvártatozabb természeti és művészeti szépségeket egyesíti magában. Tavi részakkal telehintett emek tavacsokák, őserdőbe illő ölgý-, cser- és hárs-faóriások, bársonyos pázsitok és mesés virágcsoportozatok váltakoznak benne. S a hatalmas fák árnyékában szerényen húzódnak meg a Szaniszió király építette intím franciás kir. nyaraló művészi márványszobráikkal és remek óráikkal.

Varsó régi részének legjellegzetesebb helye a pusztulásra ítélt piactér, amelynek négyszögű alakját sajátos építészeti ősi házak körítik. Ezeknek tetejéből tudniillik orozmat gyanónt egész kis új ház emelkedik ki, amelyen szintén laknak. Egyébként az ősszereseiktől népes térség folytonos szivájával, fűzével és piszkosságával nem a legjobb hatást teszi az emberre.

Egyik érdekessége Varsónak, hogy zsidó hitközsége nagyságra második a világon (első a new yorki l.) A zsidóság nagyrésze köldüsszegény, piszkos, kellemetlen külsejű; de vannak természetesen gandagok is euró-

pai ruházzal és viselkedéssel. A zsinagógájuk hatalmas méreteiről fogalmat adhat, hogy 2200 ülőhely van benne.

A Varsóban megforduló magyar utas, kinek még emlékezetében van ama szép régi lengyel szójárás, hogy: „Venger, polak dva bratranci” (= a magyar és a lengyel két egytestvér,) a sok élvezet közt is szomorúan kénytelen megállapítani, mily ólom-súlyal nehezedik az orosz rendőrruralom a „testvérek” fővárosára. Beszűgés és kémeok minden erősebb megnyilatkozása megtorlást von maga után. Fő árulkodók a házmeistereok, kik mint a rendőrség fizetett spicilije este 8—11-ig kint üneok a kapukban és megfigyelvön a járőkelőket, ki- és bemenőket, reggel a rendőrségnek: jelentést tesznek. És jaj a gyanuba fogottaknak!

Igy volt ez még két évvel ezelőtt, mikor ott jártam. Talán már javult valamit azóta a helyzet. De ha nem javult volna, most bizonyára gyökeresen javulni fog, mert a lengyel szabadság napja fölkelőben . . .

Dr. M.

Gazdasági retorziók az ellenséges országokkal szemben.

Mint ismeretes, a francia kormány elrendelte az osztrák és magyar állampolgárok Franciaországban található magánvagyonának lefoglalását. Valószínű, hogy a magánjavak zár alá vételét követni fogja e vagyonok konfiskálása a francia fiskus javára.

A megtorló intézkedések, melyeket a nemzetközi magánjog ellen intézett eme fölháborító támadással szemben sürgetett a magyar közvélemény, immár utban vannak.

A hivatalos lap közölte is már a kormány rendeletét, mely két irányban is gondoskodik róla, hogy az ellenségeink részéről gazdasági térre is átvitt háboruban mi maradjunk a győztesek.

Először is kimondja azt, hogy a kereskedelmi és a pénzügyminiszter rendeletére köteles lesz mindenki bejelenteni az ellenséges államok polgárai és lakosai javára fönnálló tartozásait. A kormány megtilthatja ezeknek a tartozásoknak kiegyenlítését, vagy elrendelheti, hogy a tartozások összegét az adóok további rendelkezésig a m. kir. postatakarékpénztárnál, az Osztrák-Magyar Banknál, vagy más alkalmas helyen letétbe helyezékek.

A rendelet második része fölhatalmazza a kereskedelmi és a pénzügyminisztert, hogy az ország területén működő olyan vállalatokat vagy fölkelepeket, melyeknek vezetése az ellenséges külföldről történik, vagy amelyeknek üzleti hasznát egészen vagy részben külföldre kell kiszolgáltatni, állami fölügyelet alá helyezékek. A kinevezendő fölügyelő-biztosok egészen kivételes rendelkezési joggal átvesszik az ilyen vállalatok vezetését és gondoskodnak róla, hogy az üzlet vezetése a háboru tartama alatt ellentétbe ne kerüljön a hazai érdekekkel. Gondoskodnak e.sősorban arról, hogy a vállalat pénzei se közvetve, se közvetlenül ki ne szolgáltatassanak ellenséges állam polgárainak.

Gondoskodás történt róla, hogy a rendelet pontos végrehajtása megfelelő hűntető szankcióval legyen garantálva. Ötven ezer koronáig terjedő bírsággal büntetik a rendelet megszegését.

A magyar kormány egyelőre csak védekező állásba helyezkedett a nemzetközi magánjog ellen tervezett brutális merényllettel szemben. Gondoskodott olyan fegyverről, mely most már minden percben rendelkezésre áll és mellyel rendkívüli érzékeny anyagi csapást mérhet ellenségeinkre. Olyan megtorló eszköz van a kormány kezében, mely összehasonlíthatatlan súlyosabb károkat okozhat ellenségeinknek, mint aminket ők okozhatnak nekünk. Most már nyugodtan várjuk, milyen további lépéseket tesz a francia és angol kormány rablóhadjáratainak a magyar piac ellen.

A világháború krónikája.

Október 23.

Ivangorod alatt két ellenséges hadosztályt megvertünk, 3600 foglyot elfogtunk, egy zászlót és 15 gépfegyvert zsakmányoltunk, ezenkívül még Galiciában San folyó partján Zarcene mellett 1000 foglyot fogtunk el. — A német nagyvezérkar közli, hogy Augusztovtól nyugatra visszaverték az oroszok támadásait és több gépfegyvert zsakmányoltunk. A német csapatok Varsótól hét kilométernyire fekvő Pruskov—Varsó—bécsi utalomást megszállották. — Potiorek tábornagy a szerb harctérről jelenti, hogy azokat a szerb, montenegrói csapatokat, amelyek Kelet-Boszniába hatoltak, a mi katonáink súlyosan megverték, az ellenség üldözése miatt a harcok még egyre folynak. — Temes monitorunk sikeres hadművelet véghezvitele után a Szávan egy ellenséges aknára került s elsüllyedt. — Francia-belga harctéren nagyjában nyugalom van. Verdun több külső erődjét elfoglalták a németek. — Antivári előtt megjelent két hadihajónk s bombázták a kikötőt, ahol nagy károkat okoztak.

Október 24.

Az orosz hadviselés galádsága kitűnik abból is, hogy 80,000 rubelt tűztek ki egyik vezérünk elfogására, vagy megölésére. A merénylet szerencsére meghiúsult. A német csapatok Augusztovtól északra az orosz támadásokat visszaverték. Galiciában az oroszok Koloncát kiürítették. — A belga-francia harctéren Iser-Ipres csatornánál rendkívül makacs harcok folynak. Az argonnesi erdőben nagy sikert értek el a németek s több gépfegyvert zsakmányoltak és nagyszámú foglyot ejtettek. Parisban az inség miatt nagy az elkéseregés. Krefeld nevű német gőzös tizenhárom brit földüst az Atlanti-óceánban elsüllyesztett. Emden német cirkáló negyven millió kárt okozott eddig az angoloknak. — Portugáliában anarchia ütötte fel a fejét Perzsia követeli, hogy az oroszok vonuljanak ki Azerbeidzamból.

Október 25.

Oroszországgal való leszámolás második fázisa megkezdődött. Hétszáz kilométeres fronton harcolunk az orosz főerő ellen. Csapatunk a németekkel egyesülve Ivangorod mellett újabb 1800 oroszot ejtettek foglyul. — Iser-Ipres csatornát a német csapatok átelték s a francia-angol csapatokat hadállásaikból kivertek. Több foglyot ejtettek, köztük egy ezredest s 28 angol tisztet. — A diadalmas 9. U. német tengeraltartó elsüllyesztette az angol Howke cirkálót. — Oroszország Bulgáriához ultimátumot intézett, hogy Bulgária ne engedjen német fegyvereket szállítani Törökországnak. A trónörökös pár gyilkosai pörének tárgyalását befejezték. Most tartják a védőbeszédet.

Október 26.

Höfer vezérnagy jelenti, hogy Ivangorodnál eddig 8000 orosz foglyot ejtettünk. A harc részünkről kedvező, döntés a legközelebb várható. Varsó környékén a harcok megkezdődtek. — Bukovinában csapataink előnyomulása egyre tart. — A francia-belga harctéren Nienport és Dixmuiden között a német csapatok az ellenséget megverték, a harcban résztvevő angol hajórajt, mely az ellenséget ágyútűzükkel támogatták, a német nehéz tüzérség visszavonulásra kényszerítette. Lille és Dünkirchen környékén rettenetes erővel folyik a harc. Ezek a harcok alighanem döntő befolyással lesznek a későbbi franciaországi hadműveletekre. — Portugáliában a minisztertanács jóváhagyta a háborúra való előkészületeket. A harmas entente s Törökország között a viszony mindjobban feszül. Egyiptomban felkelés készül. A magyar országgyűlést a legközelebb össze fogják hívni

Október 27.

Csapatunk Ivangorodnál hősiessé küzdenek az ellenséges tulerővel. Döntés még nem történt. Galiciában a helyzet változatlan. Királyunk elismerését fejezte ki a Premyslnél hősiessé küzdő honvédeknek. — A Románja—Planinánál megvert szerb-montenegrói

sereget csapataink Visegrád mellett újból megverték. Bosznia ezzel most már teljesen meg lett tisztítva az ellenségtől. Egy másik seregünk Ravnje mellett aratott diadalt a szerb seregeken. — Francia-belga harctéren Lille melletti csaták még egyre tartanak. — Orosz választójegyzéket Perzsiában nagyon elégedetlenül fogadták s most egy újabb, erősebb jegyzékét akarnak Oroszországhoz intézni. — Bulgária és Szerbia között a helyzet mindjobban feszültebbé kezd válni.

Október 28

Orosz-lengyelországi harctéren csapataink az orosz tulerővel szemben kénytelenek voltak a helyzetnek megfelelőleg, ujalog csoportosulni. — Szerb harctéren csapataink Ravnje községet s az erős ellenséges hadállásokat elfoglalták. Ezen ütközetben 500 foglyot s számos ágyút s más hadiszert ejtettek zsakmányul csapataink. — Belga-francia harctéren a helyzet változatlan. — Görögök bevonultak Epiruszba s megszállták Argirocastrót és Prementit. — A serajevói hazaárulók pörében ma hirdették ki az ítéletet s a királygyilkos Szerbia által felbérlet gaz cinkosokat a törvényszék a lehető legnagyobb büntetéssel sújtotta. Ötöt halálra, Principet, Cabrinovicsot és Grabetz 20 évi fegyházra ítélték el.

Október 29.

Francia — belga harctér egész vonalán a németek sikerrel harcolnak. Verduntól keletre az ellenséges francia támadásokat a németek visszaverték s egészen a francia főhadállásig nyomultak. Ugy látszik, hogy a németek Verdun körülzárására törekednek. A belga tengermenti harcokban is nagy sikerrel harcolnak a németek. Lillenél 16 angol tisztet s több mint 300 angol katonát ejtettek foglyul és 4 ágyút is zsakmányoltak. — Az oroszok Turka vidékén több ízben megkísérelték az osztrák-magyar csapatok áttörését, de sikertelenül. A német főhadiszállásról jelentették, hogy oroszok elleni harcokban az utolsó 3 hét alatt 13,500 orosz foglyot ejtettek, 30 ágyút és 39 gépfegyvert zsakmányoltak. — Szerb harctéren ma csend van. — Délafrikai felkelés egyre terjed. Angolok helyzete burok földjén veszélyessé kezd válni. — Portugália mozgósította flottatartaléka valamennyi korosztályát.

Október 30.

Németek Dixmuidennél az erősen védekező szövetségeseket súlyosan megverték. A mai nap egyik legjelentősebb eseménye az, hogy a törökök megkezdtek az ellenségeskedést Oroszországgal. A török és az orosz flották Fekete tengeren összeütköztek. Két orosz hadihajó elsüllyedt. — A diadalmas Emden német cirkáló ismét sikerrel operál az ellenség ellen. Zemzug orosz cirkáló és egy francia torpedóvadászt a pulo-dingyi révben elsüllyesztette. — Németek a gyarmatokon is sikerrel küzdenek. Belga csapatokat Kongó állam határán megverték. Olaszország és Görögország között Albaniára vonatkozólag hallgatag megegyezés jött le re.

Különfélék.

— **A miniszterelnök távirata.** L. punk sártark vármegyernek főispánjától kaptuk a következő miniszterelnöki táviratot: Galiciában és Orosz-lengyelországban sikeresen folytatott offenzívákkal meg kellett állnunk, hogy megfelelő intézkedések történhessenek Varsó elől jövő tulerővel szemben. S ez teljesen önként az ellenség, minden nyomása nélkül történt. Orosz győzelmekről terjesztett híresztelések teljesen alaptalanok, a mi főerők a San torkolatától Przemyslen át a Kárpátokig az ellenségtől elvett megerősített állásokban döntetlenül áll. Az északkeleti megyékbe betört orosz csapatokat az ország határáról jó messzire nyomtuk és tovább üldöztük. Majdnem egész Bukovinát és Galiciának hazánkka határos részét megtisztítottuk az ellenségtől.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete okt. hó 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a polgármester jelentése kapcsán köszönetet mondott Báthy

László prépostnak azért, hogy a háború tartamára az irg. nővérek intézetében adott helyet a fiuiskola tanulóinak. Leidenfrost Adolfnak, aki tudvalevőleg Amerikából visszatért szülőföldjére, Lévára, a város kötelezése való felvételét azon időre halasztotta, ha újra magyar állampolgár lesz. A közgyűlés Thuróczy Lőrinc nyug. városi állatorvost a harchavonult állatorvos helyettesítésével bizta meg. Felhatalmazta a közgyűlés a polgármestert, hogy a szűkegesség vált kiadások fedezésére 100 ezer korona kölcsön felvételére iránt a lépéseket megtegye. A város házi pénztárának és összes alapjainak 1915. évre összeállított költségvetési előirányzatát a közgyűlés csekély módosítással elfogadta. A költségvetés szerint a bevétel: 292,141 K. 47 fillér; a kiadás 392,147 K. 93 fill., a hiány 100,006 K. 46 fillér, — ennek fedezésére 82% o. o. községi pótdadó kivételése válik szükségessé. Jövőhagya a közgyűlés az iparos- és kereskedő tanoncskolák újabb elkészített költségvetését és a felekezetek segélyezésére iránt további tíz év tartamára így határozott: A ref. egyház segélye 1915. jan. 1-től 2242 K. 34 fill., az isr. hitközségé 2089 K. 84 fill., az ág. evang. hitközségé 688 K. 04 fillér, — amely összegek lélekarányban felelnek meg azon segélynek, amellyel a város a róm. kate. elemi iskolát tartja fenn. A legtöbb adófizetők névsorának 1915. évre szóló megállapítása után a közgyűlés az elhunyt dr. Weinberger Adolf és Szemerédy Lajos képviselőtestületi tagok helyére Vojnarovszky Gyula és Nappel Rezső póttagokat hívta be.

— **A kath. főpapság jótékonyasága.**

A kath. egyház főpapsága — mint értesülünk — három millió koronát ad a háború okozta bajok orvoslására. A nagyszabású adomány, amely a magyar kath. főpapságot nagy vagyonához méltó képviselőhöz jutaltja a segítő-akcióban, egy püspöki konferencián hozott határozat következménye. Az indítványt Csernoch János dr., bitoros hercegprímás tette meg s ahhoz a konferencia egyhangulag hozzájárult. A határozattá emelt indítvány szerint a három millió koronás adományhoz az összes magyar kath. érsekségek, püspökségek, reális apátságok és prépostságok, káptalanok, tehát az egész kath. egyházi vagyon élvezői hozzá fognak járulni a reájuk eső vagyon, illetve jövedelem arányában megállapított kulcs szerint, vagyis a kongrus arányában. Az egész nagy összeg elsősorban arra van hivatva, hogy a háborúban elesettek özvegyeinek és árváinak ellátására fordítsanak hatalmas tényszerű gyanút. A főpapság a felveendő kölcsönből egy millió koronát azonnal rendelkezésre bocsát a kormánynak, a hátralevő két milliót pedig kamatokkal együtt husz év alatt fizeti be a kincstárnak.

— **Új vonat.** A szünetelő vonatok közül Léva—Párkány-nánai vonatokon mai naptól kezdve a Léváról délben 12. óra 01 perccor induló s Párkány-Nánára 2 ó. 23 perccor érkező, valamint a Párkány-Nánáról reggel 8 óra 55 perccor induló és Lévára 11 óra 19 perccor délben érkező vonatok közlekednek.

— **A lengyel katonák távozása.**

Az ideiglenesen városunkban elhelyezett 77. gyalogezrednek azon zászlóalja, amely Lászlólműven volt elszállásolva, — tegnap d. e. 11 órakor ment a harctérre. A távozás alkalmával igen szépen nyilatkozt meg Léván a rokonszón és barátság, amellyel a lengyelek iránt viseltetünk. A város lelkes hölgyei pénteken este a sárdában esernél több virágcsokrot készítettek és tegnap 9 órakor a város háza előtt gyülekezve, hosszu kocsisorban nemzeti színű zászlók alatt vonultak ki a vasúti állomásra, ahol a pusztáról beérkezett katonákat a csokrokkal feldisztították, nagymennyiségű cigarettát, szivart, pogácsát, csokoládét osztottak ki. A közönségnek s kivált a város kedves hölgyeinek ezen jölelki adományai a legkellemesebben lepték meg a távozó katonákat. A kiosztás után az alezredes imához vezényelte a legényeket, amelyhez lengyel nyelven busdító és lelkesítő beszédet intézett. A busséd végén hálásan és meleg

szavakkal köszönte meg a lévaiak szives vendégszeretét, amelyet kedves emléklül visznek magukkal. A közönség élénken megéljenste a derék alezredest. A katonák egyik százada a Gotterhalté-t lengyelül, utána pedig a lévaiak a magyar himnuszot énekeltek. A himnuszok végén száz, meg száz ajakról hangzott fel a háromszoros: vivát! Éljen a király! Éljen a haza és éjének a legyelek! — A legnagyobb meghatottsággal vettünk búcsút: a vitéz és harcvágyó lengyel katonáktól, akik kedves emlékekkel hagyták el Lévát és a harcok mezején a mi hőseinkkel együtt készek vértüket és életüket feláldozni a hazáért. A magyarok Istene segítse őket a legfényesebb diadalokra!

— **Közgyűlés.** A Barsmegyei Gazdasági Egyesület november hó 7-én, d. e. 10 órákor, Aranyosmaróton a vármegyeház közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, melynek főbb tárgyai: az égerirtásra vonatkozó előterjesztés, a behívott gazdasági alkalmazottak hátrahagyott családtagjainak segélyezésére teendő javaslat.

— **Gyászhir.** Mély részvételt olvastuk a gyászos hirt, hogy *Döry Béla* szül. nezei és boronkai *Boronkay Iona*, jobaházi *Döry Béla* öz. és kir. kamarás neje, folyó hó 18-án, Budapesten, életének 52. évében, rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultnak neve nemcsak Zsitvagyarmaton, ahol az évnek legnagyobb részét töltötte s a környéken, de messze vidéken ismeretes volt, főleg nagyleltű jótéteményeiről. Jóságos nevét sokáig áldani fogják azok, akiknek segítséget nyújtott. Földi maradványait a kerepesi temetőben történt bejelentés után Vajkra szállították, ahol a hó 20-án őszinte részvét mellett a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Az államsegély rendezése.** A pénzügyminiszter újabb rendeletet adott ki, melyben pontosan megállapítja, hogy kik tarthatnak államsegélyre igényt. A rendelet értelmében, ha a hadbavonult családtagok valamely intézettől vagy magánvállalattól fizetését a hadállapotban is megkapja, hozzátartozói nem részesülhetnek segélyben. Ugyanaz áll az iparosok, kereskedők, földbirtokosok alkalmazottairól, továbbá a gazdasági családok hozzátartozóira, amennyiben jövedelmük kimutathatóan nem csökkent addig a mértékig, hogy a segélyre rá voltának szorulva. Ha azonban a gazdasági családok hozzátartozói csak ajándékokat vagy más kisebb jótékonyági adományt kapnak a munkaadótól, akkor az egész segélyre joguk van. Ha pedig járandóságukat csak részben kapják és ez a fentartásukhoz nem elégséges, akkor részbeni segélyt igényelhetnek.

— **Az italmérések bezárása.** A belügyminiszter elrendelte, hogy a vidéki városokban az ujoncok bevonulása alkalmával az italméréseket vasárnap délután hat órától hétfő reggel nyolc óráig tartásuk zárra és ezen idő alatt szeszest italokat nem mérjenek ki.

— **Utóátlítás.** Esztergomban a rendes utóátlítás folyó évi november hó 5-én az ottani Fürdő-szállodában fog megtartatni.

— **A megyei tisztviselők állásának meghosszabbítása.** A magyar törvényhozással a múlt évben, tekintettel az államotársra, a vármegyei törvényhatósági tisztviselők restaurációját föltűggesztette s a választott tisztviselők mandátumát 1914. év végéig meghosszabbította, abban a reményben, hogy egy év alatt tető alá kerül a vármegyei közigazgatás államotársra. Ha a háború ki nem tör, az államotársról benyújtott törvényjavaslatokat rég letárgyalítás s a törvényesítésre végrehajtást is nyert volna. Fölmerült a kérdés, mi történjék most? Tartsanak a vármegyek decemberben tisztújítást, vagy a törvényhozással hívják össze s újabb törvénnyel adjanak a vármegyei tisztviselőknél egy, vagy két évre mandátumot? A restaurációt nem lehet megtartani, mert az hat évre szól s az államotársat így hosszú időre elhalasztani nem volna ésszerű, de meg azért se lehetne megtartani, mert sok tisztviselő hadbavonult s ezek be sem adhatnák pályázati kérvényeiket. A kormány törvényhozással új

fog újabb mandátumot biztosítani a vármegyei választott tisztviselők részére s e végből a jövő hó folyamán egybeül a törvényhozással mindkét háza, hogy a főlhatalmazást megadja.

— **A reformáció emléknappja.** A lévai ref. egyház október hó 31-én, tegnap a reformáció emléknapiján, kegyeletos ünnepet tartott. Délelőtt 10 órákor és délután 3 órákor ünnepi istentisztelet volt. Ma este 6 órákor pedig iskolai ünnepély lesz az iskola nagytermében.

— **A sebesült katonák pótlékot kapnak.** A hadvezetőség humanus felfogására vall, hogy a harctérről sebesülten visszaérkezett s gyógyulás után levő szabadságot katonákat meg akarja kímélni az esetleges nélkülözésektől és szatadságotlításuk idejére rendes illetményeiken kívül pótlékot juttat nekik. A szabadságot közös hadseregbeli katonák minden illetményeiken felül napi egy korona 70 fillér pótlékot kapnak a katonai kincstártól; ugyanily pótlékra tarthatnak igényt a w. kir. honvédség kötelekbe tartozó lábbadozó sebesültekként szabadságot katonák és néplékelők is. Azok, kik nem a harctérről szabadságotlítottak betegség vagy sebesülés miatt, ilyen segélyben nem részesülnek.

— **Istenre bízom magamat** címmel *Szabó S. Zsigmond* a bajkai reformátusok költőpápjá, kinek lendületes, mely érzésről szóló verseit lapunk olvasói is ismerik, egy szívhez szóló, áhitatos érzéssel megírt imakönyvet adott ki, mint maga mondja, a harctéren levő szeretteikért imádkozni akaró keresztény magyarok számára. Egy most felmerült nagy lelki szükséglet kielégítését célozza s mert egyszerű, keresetlen szavakkal közvetlenül a szívhez szól, célját mindenestre el fogja érni s szerzőjének tiszteletét és nagyrabecsülését csak öregbíteni fogja. A kis imádságos könyvecske tartalma a következő imákból áll. 1.) Jézus imája. 2.—8.) Reggeli imádságok. 9.—15.) Estéli imádságok. 16.) Szülők imádsága fiukért. 17.) Feleség imája uráért. 18.) Gyermekek imája apjáért. 19.) Teatvő imája. 20.) Menyasszony imája fölegényéért. 21.) Ima sebesültekkért s harcban elesettekkért. 22.) Ima a háború végén. 23.) Ima járványos betegség idején. A 23 imát tartalmazó könyvecske ára 30 fillér. A füzet tiszta hasznát a szerző is a vöröskereszt egyesületnek adja. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában is és a szerzőnél Bajkán.

— **A jótékony jelvények védelme.** A belügyminiszter a jótékony célra árusított jelvények védelme érdekében rendeletet adott ki, amelyben eltiltotta a jótékony egyesületek javára árusított jelvényekhez hasonló jelvények készítését és elárúsítását. Ezt a rendeletet többfelé tévesen értelmezték. Nehogy ezen félreértések miatt az ipari érdekek hátrányt szenvedjenek, a belügyminiszter újabb kiadott körrendeletével kimondotta, hogy az előbbi rendeletben megállapított tilalom csak az olyan jelvényekre vonatkozik, amelyek a jótékony egyesületek által forgalomba hozott jelvényekkel összetéveszthetők.

— **Szülői gondatlanság.** Alsópelén a múlt napokban *Vinkut István* négy éves kis leánya egyedül maradt a konyhában. A gyermek játék közben a tűzhelyből kiszedegette a paraszat, amelytől ruhája meggyulladt; mire a veszedelmet észrevették, a kis leányka már olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy sérüléseibe másnap belehalt. A gondatlan szülők ellen megindították a vizsgálatot.

— **Kirendelés.** A w. kir. igazságügyminiszter *Kotunovics Géza* lévai kir. járásbírói joggyakorlatot a lévai kir. járásbírói mellé rendelt ügyéségi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

— **Karácsonyi ajándék a katonáknak.** A hadügyminisztérium hadsegélyező hivatala felhívást bocsátott ki, amelyben felszólítja az itthonmaradottakat, hogy a hadban álló katonaság részére karácsonyi ajándékokat gyűjtsön. A hadsegélyező hivatal a gyűjtést félmillió korona adománnyal kezdi meg. Minthogy azonban ez a magában véve jelentékeny összeg korántsem elegendő arra, hogy minden egyes, harcban álló ka-

tonának karácsonyra egy kis örömet szerezhessen, — kéri a hivatal a közönséget, sziveskedjék és pedig lehetőleg gyorsan, erre a célra pénzáradományokat küldeni; a hivatal gondoskodni fog arról, hogy a karácsonyi ajándékok csapatainkhoz szakaszonként idejékorán eljussanak.

— **Kinevezés.** A w. kir. igazságügyminiszter *Zalai F. Győző* budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki joggyakorlatot az aranyosmaróti kir. járásbíróshoz jögzővé nevezte ki.

— **Általános bojkott-mozgalom.** A vidéki városok polgármesterei, valamint a vármegyei községi jegyzők és tisztviselők körében mozgalom indult meg, hogy a francia és angol ipari termékeket a vármegyei, városi és községi szállításokból kizárják. Mult vasárnap értekezletet tartottak Budapesten és elhatározták, hogy a mozgalom támogatására elsősorban felszólítják a közigazgatási tisztviselő egyesületeket, nevezetesen a vármegyei tisztviselők országos egyesületét, az orsz. központi jegyzőegyesületet és a községi tisztviselők országos egyesületét, valamint a polgármesterek országos egyesületét. Az értekezlet megállapította, hogy a vármegyéknek, városoknak és községeknek hazafias kötelezettségük az ellenséges államok iparait, termékeit mindenféle néven nevezendő közzszállításokból és közmunkákból kizárni. Ezen célból a közzszállítási osztályt megváltoztatását kéri a kereskedelmi és belügyminiszterektől, akik bizonyára teljes szakszeggel támogatni fogják a jogos óhajátást.

— **Hadifoglyoknak levelet, pénzt és csomagot lehet küldeni.** Gentből jelentik, hogy a hadifoglyok nemzetközi tudakozó ügynöksége közhírré teszi, hogy a hadviselő államok kölcsönösen megengedték egymásnak, hogy a hadifoglyoknak leveleket, pénzt és csomagokat lehesen küldeni és hogy ezen az uton a hadifoglyok hozzátartozóikkal érintkezhesenek.

— **Száz-és körömtájás.** Léván a hasítottörmü állapot között a ragados száz-és körömtájás lépett fel. A hatóság ennek következtében megtepte a baj továbbterjedésének megállítására a szükséges és sürgős intézkedéseket. A ragályos betegség miatt hasítottörmü állatokat a lévai vasárokra felhajtani tilos.

— **Lóosztályozás.** A folyó évi újabb lóosztályozás november hó 4. napján Ószlányban veszi kezdetét. 5-én Nagyugrocon, 7-én Aranyosmaróton, 8-án Kistapolcsányban, 9-én Barszastáron, 10-én Nemcsényben, 11-én Garamszentbenedeken, 12-én Újbányán, 13-án Verebelyen, 15-én Alsógyőrödön, 16-án Alsópelén, 17-én Fakóvesekényben, 18-án Ohajon, 19-én Barsfüssön, 20-án Barsbessen, 21-én Csiffáron, 22-én Zsitvagyarmaton, 23-án Kisvezekényben, 25-én Garamszőlősen, 26-án Léván, 27-én Garamújfaluban, 28-án Óbarszon, 29-én Nagykanán, 30-én Ujbarson, december 1-én Barsendredén, 2-án Alsóvárardon, 3-án Nagysálóban, 4-én Casán, 5-én Málacon, 6-án Lekéren, 7-én Zselizen, 8-án Nagysáróban, 9-én Garamszentgyörgyön, 10-én Vámosladányban, 11-én Alsószecsén, 14-én Zsarnócán, 15-én Geletneken, 16-án Garamszentkeresztben és 17-én Körmöczbányán reggeli 8 órákor tartoznak a lóutajdonosok lovaikat pénzbírság terhe mellett elővezetni.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter a *Lévai Temetkezési Egyesület* módosított alapszabályait láttaozta.

— **Vasúti szerencsétlenség.** *Kovács József* vasúti alkalmazott tolatás közben olyan szerencsétlenül került két vasúti kocsi közé, hogy az összeütközött kocsik vastányérjai mellikaát teljesen összezúrták. A súlyosan sérültet a lévai kórházba vitték, ahol rövid szenvedés után meghalt. Folyó hó 26-án temették el.

— **Üszöt és tehenet levágni nem szabad.** A kormány a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, amellyel ideiglenesen és további intézkedésig megtiltja az üszöborjúknak, a három évesnél fiatalabb üszöknek és a hasas teheneknek vasuton való szállítását és kényszervágásoktól eltekintve való levágását.

— **Nevezetes dátum.** A jelenlegi háborúval kapcsolatosan a külföldi lapok felelevenítik június 28-ának, mint olyan dátumnak sz emlékét, mely nevezetes és szomorú szerepet játszik a boldogult trónörökös *Ferenc Ferdinánd* életében. 1878. június 28-án jöttek össze a berlini kongresszuson részt vett európai hatalmak képviselői a 8-ik ülése. Ezen az ülésen döntött el, hogy monarchiánk mandátumot kap Bosznia-Hercegovina okkupációjára. 1900. június 28-án kelt annak a renúciációnak az okmány, amelyben *Ferenc Ferdinánd* lemondott utódainak a trónra való igényéről; 1914. június 28-án történt a szerajevói gyilkosság, melynek a trónörökös pár áldozatul esett.

— **Áthelyezett vásár.** Garamszentgyörgy község kérelmére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy ott a folyó hó 12—15-re eső országos állat- és kirakóvásár ez évben kivételesen folyó évi november hó 9. és 10-én tartassék meg.

— **Az állhírek terjesztői ellen.** Mint sürűbben érkezik a panasz a hadviseléssel kapcsolatos olt riasztó hírek kóhollása és terjesztése miatt, amelyek alkalmissak arra, hogy a nagyközönség körében nyugtalanságot és oknelküli aggodalmakat támasszanak. Ennélfogva figyelmetünk mindenkit, hogy azt, aki a hadviseléssel kapcsolatban: 1. véshírt kóholl vagy valótlan véshírt terjeszt, vagy 2. valakinek megsebesülését, halálát vagy az ellenség fogságába jutását állítja vagy híreszteli anélkül, hogy az adat valódiságáról, hivatalos közléseről vagy kétséget kizáró más módon meggyőződést szerzett volna, vagy 3. egyéb olyan hírt kóholl, vagy olyan állhírt terjeszt, amely alkalmissak arra, hogy a lakosság körében félelmet vagy ijedeimet keltsen, — kihágás miatt 15 napig terjedhető elzárással és kétéves koronáig terjedhető pénátüntetéssel fogják az illetékes hatóságok sújtani.

— **Amnesztia a hadbavonultaknak.** Akik a harctéren küdenek a háza szent ügyért, megérdemlik, hogy amidőn ismét visszatérnek elhagyott tűzhelyükhöz, a háború előtt elkövetett kihágásokért büntetésük ne legyen. Ebből a méltányos álláspontból kiindulva a belügyminiszter az illetékes többi miniszterrel együtt királyi kegyelmet eszközölt ki — éppen úgy, mint ahogy ez a királyi bíróságok ele utalt büntetőeljárásokra nézve már előbb megtörtént — azok részére, akik a harctéren hűségüvel megállják helyüket. Ezek ellen a polgári életben elkövetett kihágásokért nem fognak rendőri büntető eljárás indítani, a már folyamatban levő eljárás megszüntetik, a kiszabott büntetéseket pedig törlik; kiterjed a királyi kegyelem a rendőri büntető eljárás során kiszabott mellék-büntetésekre is.

— **Jövendőmondás a világháborúról.** A régi jó s a magyar nép körében nagy elterjedtségnek örvendő ugynevezett komáromi kalendáriumnak a Lajthán tul is van egy mása, a Hundertjähriger Kalender, amelyben éppen úgy, mint a komáromiban, egy szászantendős jövendőmondó jósa mondja el az esztendőre vonatkozó bölcse kijelentéseket. Az osztrák jövendőmondó jósa az 1914. évről, a megjósolt világháborúra vonatkozólag, a következőket mondja: eljön az az idő, amikor a világ nagyon istentelenné fog válni. Májusban már érlelődik a háború és készlődnek rá a hadseregek, de a háború elvetett magva csak júniusban fog kicsirázni. Július már a maga komolyságában köszönt be, amikor sok asszony és gyermek vesz sírva bucsút térjettől és atyjától. Augustusban már mindenki és mindenütt a véres és borzalmas háborúkról beszél, míg szeptember és október hónapokban egész véraradat önti el egyes országokat. Novemberben valóságos csodadolgok történnek, de már karácsonyra a béke angyalai rognak röpködni és a béke szózatát fogják énekelni. Nagyjában eddig elég jól vagott be a bölcse jövendőmondó jóslata, kérdéses azonban, hogy a háború végét illető jóslás be fog-e válni, bár az is tény, hogy a német császár is efféle véleményen van, holott pedig neki jó előérzete van.

— **A kormány a jövő évi termésért.** Nagyfotosságu és a legszelesebb körben megnyugtató belügyminiszteri körrendelet érkezett a törvényhatóságokhoz. Arra vrló tekintettel, hogy a háború miatt a munkaerő és iga tulnyomó része bevonult és a meszőgazdaság munkaerő nélkül maradt, utasítja a törvényhatóságokat az említett kormányrendelet, hogy hivatalból nezzsen utána z vetések megtételének és amennyiben azt másképp elvégezni nem lehetne, közmunka segítségével gondoskodjanak arról, hogy a föld megmunkálatlanul, bevetetlenül ne maradjon. És a rendelet megnyugtatóan szolgálhat az ország jólétén aggodó nemzetgazdászoknak, akik a mostani viszonyok közűt belátják egy fokozatosabb termésév biztosításának szükségességét.

— **A mozi ma egy hevi előadása** a villamos gépben előállott zavar következtében nem volt megtartható. — Miután a hibát időközben kijavították, a mai előadásra fogják bemutatni a legszebb magyar filmet, *Földes Imrénének Bablélek* című drámáját, melyben *Fedák Sári* játsza a főszerepet. — Azt hisszük, hogy megmaradt a közönség érdeklődése, mert nemcsak a szereplők kitűnő játéka, hanem a felvétel helyének a megválasztása és a rendezés egyike a legsikerültebbeknek.

— **Orvosok kerestetnek.** Az ország felső vidékein, isennegy városban létesített megfigyelő kórházakhoz nagyszámu orvosra van szükség. Az orvosokat, isennyiben nem helyben lakók, utaköztségen és elutazás kivűl harminc korona napidíjjal alkalmisszák. Jelentkezni a belügyminisztérium kórházi osztályán lehet. Ugyanazokba a kórházakba ötven korona napidíjjal és teljes ellátással ápolónőket is keresnek, akik szintén a belügyminisztérium kórházi osztályán jelentkezzenek.

Tanügy.

Beiratások.

Az iparos-tanonciskolába az 1914—15-ik tanévi beiratkozások a *főgimnázium II. oszt. tantermeben* november hó 1-én, — vasnap — d. u. 2—4 óraig eszközöltnék.

November 4-én d. u. 5 órakor a tanév megnyitása.

A beiratkozashoz minden tanuló tartozik iskolai bizonyítványt magával hozni és a tandíj felet — 1 kor. 50 fillert betizetni.

Léva, 1914. okt. 27.

Az igazgatóság.

Beiratások a kereskedő tanonciskolába. Kereskedő főnökeinket ezennel értesítjük, hogy a tanonciskola november hóval megkezdí munkáját. A háborús idő tartamában a tanítások a főgimn. földszinti helyiségeiben fognak folyni. A beiratok ugyanott november 1. 2. 3. napján d. u. 4—5 óra közt eszközöltnék, a tanítások pedig 4-én kezdődnek. A megcsontult tanévre tekintettel, kérjük a t. Főnök urakat, hogy tanonczaiikat már a nevezett napokon leendő pontos beiratkozásokra utasítsak. Minden egyebre az iskola igazgatósága ad utasítást, illetve felvilágosítást.

Léva, 1914. október hó 29.

A felügyelő bizottság.

Közönség köréből.

A Lévai Izraelita Nőegylet október hóban tartott választmányi ülésének határozata értelmében, tisztelettel felkérem az egylet helybeli és vidéki tagjait, akiknél perselyek vannak elhelyezve, hogy azokat kiürítés céljából az egylet elnökéhez beküldeni sziveskedjenek, miután a háború miatt gyűjtést eszközözlni nem lehet, de a perselyekbe befolyt jótékony adományokra, tekintettel a jelenlegi nehéz viszonyokra, nagy szükségünk van.

Dr. Frommer Ignacné
elnök.

Koszorúmegváltás.

Halottak napja alkalmából koszorúmegváltás címén a *Vöröskereszt Lévai Fiókja számára Szilassy Dezso 10 K., Kiss László fényképész 2 K., Gyapay Gusztávné 10 K., Boleman Józsefné 5 K., Nemlaha Gyula kassai táblabíró 10 K., Levatic Gusztávné 6 K., Ghimessy László Mocsonok 6 K., Benkovich Zsuzsáné Aranyosmarót 6 koronát küldtek lapunk szerkesztőségéhez.*

Nyilvános köszönet.

Adományok a lévai vöröskereszt-egylet kórházai részére.

a) Ruhanemű és ágynemű Léváról.

Grotte Vilmos 6 lepedőt, 1 vég flanelt, Szkladányi Erzsébet 1 párnát, 1 paplant, 4 párnahuzatot, 2 paplanhuzatot, 2 lepedőt, 12 zsebkendőt, 4 törülközőt, 2 inget, N. N. 9 párnát, Munk Adolné 9 zsebkendőt, 3 törülközőt, 1 lepedőt, 3 alsónadrágot, 2 párnát, 3 párnahuzatot, 2 inget, Thuroczy Janosné 2 lepedőt, Ordódy Endréné 6 lepedőt, Deák Miklósné 4 szalmazsákot, 4 lepedőt, Steiner Debora 2 párnát, Makacsné 1 párnát, Pollák Sándorné 1 párnát, Priser Gyulané 2 lepedőt, Borsányi Béláné 3 lepedőt, Balogh Lajosné 1 lepedőt, 1 törülközőt, 1 zsebkendőt, 1 melvédőt, Gyenes Lászlóné 4 lepedőt, Bányai Elekné 1 inget, 1 lepedőt, 1 szalmazsákot, 3 zsebkendőt, 1 törülközőt, 2 párnahuzatot, Kostyék Józsefné 2 lepedőt, Csernák Izidorné 2 lepedőt, Bajacek Mariska 5 lepedőt, Weisz Benóné 2 lepedőt, 1 alsónadrágot, Stranzskyné 6 zsebkendőt, 2 inget, 2 alsónadrágot, 3 törülközőt, Boros Valéria 2 lepedőt, Bojsza Józsefné 3 lepedőt, 7 inget, 5 alsónadrágot, Varga Istvánné 1 lepedőt, 1 párnahéjat, Moravek Margitka 5 párnahuzatot, Kákony Ignacné 2 lepedőt, Kökné 3 párnatokat, Turi Nagy Janosné 8 inget, Erdősi Izidorné 2 törülközőt, 1 lepedőt, 1 inget, 1 szalmazsákot, Wilhelmné 1 párnát, 2 párnahuzatot, Hamburger Józsa 4 lepedőt, 4 törülközőt, 4 párnahuzatot, Vörösmarty Miklósné 2 párnát, 2 párnahuzatot, 2 kispárnahuzatot, 1 inget, 1 lepedőt, 2 alsónadrágot, Belopotoczky Arpadné 3 inget, 2 alsónadrágot, 2 törülközőt, Záhorszky Istvánné 1 lepedőt, Motesiczky Lászlóné 6 lepedőt, 9 törülközőt, Lenthárné 6 zsebkendőt, 2 inget, 1 alsónadrágot, Patakiné 6 zsebkendőt, 4 törülközőt, Bozókai Juliska 3 törülközőt, Amstetter Imréné 6 törülközőt, Czibulka Rezsóné 1 lepedőt, Neuerné 6 törülközőt, Wilcsekné 2 lepedőt, Adler Jakabné 2 párnát 2 huzattal, Rzehákné 2 lepedőt, Czirokné 1 lepedőt, Petrikné 1 párnát, 6 törülközőt, Gonda Magdolna 20 törülközőt, A lévai uradalom 60 drb. pokrócot, Fizély Lajosné 3 lepedőt, Koczab Frigyesné 5 pár harisnyát, 6 alsónadrágot 2 meleg inget, 2 inget, Mácsai Lukácsné 23 törülközőt, Buncsek Gusztávné 2 párnát, 4 párnahuzatot, Koczab Vilmosné 2 inget, 1 hálóinget, N. 1 lepedőt, 5 inget, 5 alsónadrágot, 7 zsebkendőt, 1 érmelegítőt, 1 sapkát, 15 pár harisnyát, Knapp Dávidné 3 lepedőt, özv. Jozsefcsék Károlyné 1 lepedőt, özv. Kun Józsefné 1 ágycat, 2 lepedőt, Adler Jakabné 6 lepedőt, Schück Gyulané 4 lepedőt, 4 párnahuzatot, Ungár Adolfné 3 lepedőt, Klein Benóné 3 lepedőt, Heimann Ignacné 3 lepedőt, Wilhelm Jakabné 3 lepedőt, Özv. Schlesingerné 2 lepedőt, Weisz Ferdinándné 2 lepedőt, Sollner Adolfné 2 lepedőt, Reitmann Izsóné 2 lepedőt, Kaufmann Kálmánné 2 lepedőt, Kämpfner Simonné 2 lepedőt, Rapoport Manoné 2 lepedőt, Lövy Ernóné 2 lepedőt, Hollós Miksáné 2 lepedőt, 2 párnahuzatot, Tennenbaum K.-né 2 lepedőt, Sugár Antonia 2 lepedőt, 2 párnahuzatot, Engel Károlyné 1 lepedőt, Hochberger Józsefné 1 lepedőt, 2 párnahuzatot, Rosenberg Olga 1 lepedőt, Weinreb Márkné 1 lepedőt, Pick Edéné 1 lepedőt, Trebitsch Ignacné 1 lepedőt, Steiner Sándorné 1 lepedőt, Krakó Istvánné 1 lepedőt 2 törülközőt, Missák Zsigmondné 2 párnahuzat, Weisz Ignacné 3 párnahuzat, Knapp Ignacné 5 párnahuzat 2 törülköző.

(Folyt. köv.)

Prémét a katonáknak!

Vitéz katonáinknak, főként az északon harcolóknak, az eddigin kívül csakhamar egy új ellenséggel — az északi hideggel — fog kellenni szembeszállaniok; e küzdelem szintoly erős lesz, mint az élő ellenséggel való harc, de ebben az itthonmaradottak is résztvehetnek, segíthetnek, ép ezért az áldozatkészség már is annyi jelét tanúsító magyar társadalomhoz fordulunk. A hadsereg jól el van látva, de mivel az éltető melegből sohasem lehet elég, ezennel felkérjük a közönséget, hogy ha nélkülözhető új vagy ócska prémes holmija van, azt katonáink számára küldje be a Hadsegélyző hivatalhoz Budapest, IV. Váci-utca 38.

E küldeményeket a posta teljesen díjmentesen szállítja.

Bundát, karmantyút, bekeset, siphát, keztyűt stb. A hadsegélyző hivatal mindent szívesen fogad és a szükséghez képest felhasznál, átdolgoztat.

Ez a jó szívektől jövő jó meleg ajándék lesz vitézeinknek a legkedvesebb.

Az országos hadsegélyző bizottság ruházati albizottsága nevében:

Pekár Gyula.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése
1914. évi okt. hó 26-tól 1914. évi nov. hó 1-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Nyúl Lajos Horváth Erzsébet	leány	Mária
Vari Antal Szelezki Terézia	fiú	Ferencz
Czudor Ferenc Lehecki Mária	leány	Iлона
Löwinger Henrik Schult Etel	fiú	György
Kacsián András Turian Vilma	leány	Murgit

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallás
ifj. Hajdú János Lankó Zs.	r. katb.

Hatalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kovács József	18 éves	Belső elvérzés
özv. Cserey Jánosné	62 éves	Bélmák
Szvetlanszky Erzsébet	8 éves	Vérheny
Springer Julianna	3 hó	Tüdőgyulladás

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 37 kor. — fillértől 38 kor. — fill. Kétszeres — kor. — fill. — kor. — fill. Rosta 29 kor. — fill. 30 kor. — fill. Arpa 20 kor. — fill. 23 kor. — fill. Zab 20 kor. — fill. 22 kor. — fill. Kukorica 18 kor. — fill. 21 kor. — fill. — Lencse 60 kor. — fill. 70 kor. — fill. — Bab 52 kor. — fill. 54 kor. — fill. — Kúles — kor. — fill. — kor. — fill.

Vasuti új menetrend 1914. nov. hó 1-től.

Gr.-Berzence—Léva. Léva—Csata—Párkány-Nána			Párkány-Nána—Csata—Léva. Léva—Gr.-Berzence		
Gr.-Berzence ind.	604	1225	Budapest ind.		
Jálma	610	1232	Bécs . . . ind.		
Saskő-Váralja*	619	1242	Párkány-Nána ind.	540	419
Gr.-Szt.-Kereszt	626	1250	Köhid-Gyarmath	555	438
Geletnek-Szklénó	643	109	Kéménd . . .	605	923
Szénásfalu-Vihnye	649	116	Bény	619	934
Zarnóca . . .	711	137	Csata érk.	629	944
Zarnóca-Fürész.*	716	142	Csata ind.	637	956
Garamév . . .	722	149	Oroszka . . .	644	1004
Rudnó	732	200	Garam-Damásd	653	1012
Ujbánya . . .	738	206	Zseliz	705	1023
Bars-Berzence 6. órh.*	748	218	Nagy-Salló . .	729	1048
Gr.-Szt.-Benedek	807	287	Alsó Várad . .	744	1103
Kovácsi . . .	817	249	Nagy-Szece . .	748	1108
Nagy-Koszmály	828	269	Léva érk.	800	1119
Léva érk.	843	316	Léva ind.	809	
Léva ind.	851	334	Nagy-Koszmály	827	710
Nagy-Szece . .	901	1213	Kovácsi	835	718
Alsó-Várad . .	907	1220	Gr.-Szt.-Benedek	853	735
Nagy-Salló . .	927	1240	Bars-Berzence 6. órh.	903	748
Zeliz	945	1258	Ujbánya . . .	914	759
Garam-Damásd	955	109	Rudnó	919	804
Oroszka	1004	121	Garamév . . .	930	816
Csata érk.	1010	127	Zarnóca-Fürész.	936	821
" ind.	1020	185	Zarnóca . . .	953	834
Bény	1031	147	Szénásfalu-Vihnye	1006	847
Kéménd	1041	157	Geletnek-Szklénó	1012	853
Köhid-Gyarmath	1053	209	Garam-Szt.-Kereszt	1030	911
Párkány-Nána érk.	1107	223	Saskő-Váralja	1037	915
Budapest felé . ind.			Jálma	1046	927
" " gyors "	1256	825	Gr.-Berzence .	1053	934
" " " érk. "					
" " gyors "	200	945			
Bécs felé . . . ind.					
" " gyors "	1135				
" " " érk. "					
" " " gy. "	540				

Pigler Ruhákat fest és tisztít **Léva**
Gallérokat vasal Szepessy-utca

FOGORVOS
Med. Univ.
Dr. KALINOVSKY
specialista fog- és szájbetegék részére

Budapestről Lévára a napokban megérkezik a Központi . . . Lang szállodában rendelését meg fogja kezdeni. . .

Készít amerikai műfogakat a legmodernebb kivitelben, fogsorokat szájpadlással és szájpadlás nélkül, arany és platina hidmunkát, arany és platina koronákat

••••• a gyökerek eltávolítása nélkül •••••

Arany platina csatt (Stift) fogakat, kaucsuk és celluloid fogsorokat amerikai légnyomással, rúgókkal vagy aranykapcsokkal.

Arany, platina, aranyamalgam, ezüst, porcellán, email, opál és cement fogtöméseket (Plombák.)

Fog- és fogtőhuzás, valamint fogtisztítás a legújabb módszer szerint, érzéktelenséggel teljesen fájdalom nélkül

Törött, rossz, használhatatlan fogsorok javítása és ujjáátdolgozása.

Szolid, mérsékelt árak! Munkámért jótállást vállalok.

Rendel egész napon át, (vasár és ünnepnap is.)
Szép és jó munkámért nagy aranyéremmel és érdemkeresztrel kitüntetve.

Állandó műterem:

Budapest, VII., Rákóczi-ut 62. I. emelet.

Koksz és szén

szükségletét kérem nálam rendelni.

Szalon szén m/m 3:80 koksz
4:80 fillér házhoz szállítva

SPITZ ARMIN

s z a l l í t ó

Honvéd-utca 8. (saját ház.)

Császárfürdő. Budapest. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú Kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, lezaporogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők: hőlég-, szensavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos eseteiben a testi pangásoknál 200 kénye mes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak: Gyógy és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. **Az igazgatóság.**

HARCZTÉRI TÉRKÉPEK

k a p h a t ó k:

NYITRAI és TÁRSA r. t.

könyvkereskedésében

— LÉVAN. —

BÉRBEADÓ ESETLEG eladó ház.

Barsi-utcában Kath. Munkás-egylet mellett levő ház bérbeadó esetleg eladó.

— Bővebbet —

Özv. Szabó Mihálynénál

— (ott a házban) —

Takarításért

lakást keres egy tisztességes család.

➔ Cím a kiadóba.

== Kölcsönkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVAN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

LÉVAN.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallitás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hofherr és Schrantz gőzcéplő lészetek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek. Világhírű RAPID lánczoskutak.

➔ Legjobb minőségű takarmánkamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. ➔

Gazdák figyelmébe!

MEGÉRKEZETT

18% szuperfoszfát műtrágya.

K A P H A T Ó:

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkereskedésében

— LÉVAN. —

TELEFON 14.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgósínház műsora érdekes.